

BO

MAGASINET

NR. 3 / 2021

Medlemsblad for
**MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**

MANGE FORDELER: VEDLIKE- HOLDSPLAN

side 6-9

Lag ny puff med tips fra
lisbeths-redesign
side 17

Møbel med langt liv

side 10-11

TEMA: VEDLIKEHOLD OG GJENBRUK

BLI MED INN I
**"GJENBRUKS-
HJEM"** side 34-36

5 % BONUS PÅ HELE KJØPET

Trenger du hjelp for å komme i gang - kom til Montér. Vi finner løsninger for deg! Som medlem i MOBO får du medlemsbonus hos Montér. Bonus er kroner rett inn på din bonuskonto. Montér har alt du trenger til ditt bygge- og oppussingsprosjekt. For å få fullt utbytte av ditt medlemskap er det viktig at du registrerer ditt bankkort eller kredittkort.

Gå inn på MOBO sin medlemsapp for å finne ditt nærmeste Montér byggevarehus.

Montér

NESTE UTGAVE:
NOVEMBER 2021

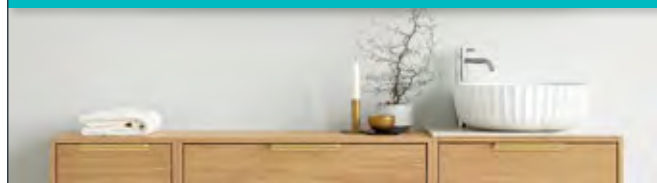
KONTAKT OSS PÅ
Tlf: 71 20 12 00
annonse@tibe.no

ANNONSÉR I BOMAGASINET OG TREFF MEDLEMMENE I DITT BOLIGBYGGELAG

NESTE UTGAVE AV BOMAGASINET KOMMER I NOVEMBER!

VI UTFØRER ALLE TYPER RØRLEGGERTJENESTER

- Rørleggerservice
- Bolig og industri
- Bad med 10 års garanti
- Tegning/prosjektering
- Flislegging
- Varmepumper/gulvvarme

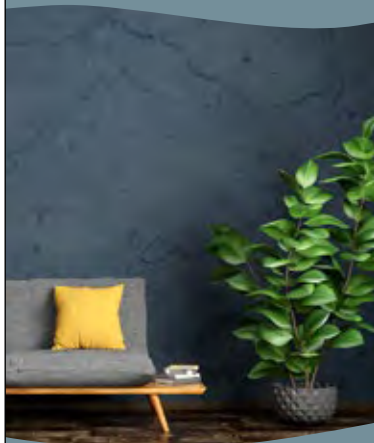

vvs-team as
Bademiljø
BEST PÅ BAD

Tlf. 71 21 53 90 / 91 36 01 20

Verftsgata 8, 6416 Molde • post@vvsteam.no • www.vvsteam.no

Vi har det du trenger
til oppussingen
både ute og inne

**happy
homes**
MOLDE

Åpningstider:

Man–Ons: 07:30–17:00
Torsdag: 07:30–18:00
Fredag: 07:30–17:00
Lørdag: 09:00–15:00

Happy Homes Molde / Prolakk AS
Verftsgata 4, 6416 Molde
40 00 31 79 / molde@happy-homes.no

Benytt deg
av vår
MOBO-rabatt

PROLAKK

VI STÅR KLAR FOR Å HJELPE TIL MED FARGEVALGET

EKSKLUSIV, MATT OG STILFULL

- KOMBINASJONSMALING TIL VEGG, PANEL, LIST OG TAK 4-I-1
- EKSTRA VASKBAR
- HAR SPERRENDE EGENSKAPER MOT VANNSKIOLDER, SOT, KVIST OG NIKOTIN

SE VÅRT UTVALG PÅ [OBSBYGG.NO](https://obsbygg.no)

Åpningstider: 7-20 (9-18)

**Obs
BYGG
MOLDE**

molde.obsbygg@coop.no • tlf 979 95 105

— Leder —
OLE JAKOB STRANDHAGEN

GODT VEDLIKEHOLD ER BRA FOR MILJØET!

Klimarapporter, produktutvikling, arkitektfokus, gjenbrukstrend, valgkamp og sterkt ungt engasjement viser at klima og miljø har blitt viktigere for oss.

Det bygges i snitt 1 % nye boliger i Norge hvert år og det vil ta over 100 år og store ressurser å bytte ut dagens boliger. Det er derfor veldig viktig å ta vare på eksisterende bygningsmasse. Et godt eksempel er planene våre for rehabilitering av Stiftelsen Molde Ungdomsboliger sitt bygg i Moldelivegen. Ved å rehabilitere i stedet for å bygge nytt, så tar vi vare på over 1000 tonn betong. Produksjon av ny betong står for 5 % av verdens årlige CO₂ utslipp.

Norge er gode på vedlikehold av bygg og boliger. Noe av forklaringen er at de fleste i Norge eier boligene sine selv alene eller i samarbeid med andre. Boligsamvirkemodellen har gitt en god organisering og godt vedlikehold. Boligbyggelagene har tradisjonelt bygd boligene på vegne av medlemmene og bistått med vedlikehold og planlegging etter

at boligene er overtatt av beboerne. Godt vedlikehold er god boligforvaltning, og ikke minst, bra for miljøet.

Ta kontakt med oss om dere har spørsmål eller trenger hjelp til tilstandsrapporter, vedlikeholdsplaner, prosjektering, vaktmestere eller finansiering m.m.

JUNIORMEDLEMSKAP

MOBO sin generalforsamling vedtok i år å innføre juniormedlemsskap. Opparbeidelse av ansiennitet er et godt hjelpemiddel for å oppnå sin første boligdrøm. Juniormedlemsskapet er for alle som er 18 år eller yngre og prisen er halvparten av ordinært medlemskap. Medlemsfordeler og rabatter får de fra fylte 15 år. Rabatt på kjøreskoletimer er en av disse fordelene.

Generalforsamlingen vedtok også å øke den ordinære medlemskontingenten fra kr 200 til kr 300. Kostnadene til drift og utvikling av medlemstjenestene har økt betydelig siden prisen ble justert forrige gang i 2010.

Juniormedlemsskap – rabatt på kjøreskoletimer er en av fordelene.

Innhold

FASTE SPALTER

Tema	13
Mattipset	22
Kryssord & Sudoku	25
Jusspalten	26
Personlig økonomi	28

NYHETER

Vedlikeholdsplan	6
Vestbo 1 Borettslag	8
Møbelprodusenten Fjordfiesta	10
Høstens trendfarger	12
Juniormedlemskap	30
MOBO-fondet	31
En god bolighandel	32
Bra – Bedre – Brukt	34
Spennende teaterhøst	37
Lokale medlemsfordeler	39

Norske grønnsaker – s. 22

MEDLEMSBLAD FOR
MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG
NR. 3, 2021

ANSVARLIG REDAKTØR

Direktør Ole Jakob Strandhagen,
Møre og Romsdal Boligbyggelag

MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG
Strandgata 5, 6415 Molde.
Tlf: 71 25 93 00

E-post: mobo@mobo.no
Hjemmeside: www.mobo.no

REDAKSJONELL PRODUKSJON
OG GRAFISK UTFORMING
TIBE Molde AS
Postadr.: Postboks 473, 6401 Molde

Tlf: 71 20 12 00
Fax: 71 20 12 01
E-post: bomagasinet@tibe.no

MEDARBEIDERE I
DETTE NUMMERET
Evy Strømme, Ingrid Kvande,
og Jens H. Lyngstad.

UTGITT AV
BS Media AS, Postboks 452
Sentrum, 0104 Oslo

ANNONSER
Tlf: 71 20 12 00
Fax: 71 20 12 01
E-post: annonse@tibe.no

TRYKK
Ålgård Offset, Ålgård

▲ Svein Ivar Byttingsvik ved teknisk avdeling i MOBO. Her hos Bjørnebæråsen brl i Molde.

▲ Sjekking av takrenner og det ytre skallet høres med når tilstanden sjekkes.

En plan — mange fordeler

God oversikt over tilstanden til bygningsmassen, hjelp til planlegging av vedlikehold, og tiltak for lavere forsikringskostnader er noen av fordelene med vedlikeholdsplan. Alt i alt får borettslaget en mer forutsigbar økonomi, og bygg som er i god stand.

✍ INGRID KVANDE

📷 TONJE SÆTRE

Vedlikeholdsplan er et styringsverktøy for styret i borettslaget. Med en slik plan vet man hva som skal gjøres på kort og lang sikt, og hva som har blitt utført de siste årene. Slik unngås problematikken med at man ikke vet hva tidligere styre har gjennomført av vedlikeholdsoppgaver.

– Poenget er at det skal gjøres løpende vedlikehold, og man vil ikke havne i en situasjon der ett styre ikke ønsker å bruke penger, og så blir det veldig mye på det neste. En vedlikeholdsplan gjør det mulig med langsiktig planlegging. Da vet man hvilke kostnader som kommer, og kan unngå store hopp i husleia, sier Svein Ivar Byttingsvik ved teknisk avdeling i MOBO.

STYRET HAR ANSVAR

Borettslagene består av en god del bygningsmasse, og for å ta vare på byggene, lønner det seg med jevnt og godt vedlikehold. Et aktivt og riktig vedlikehold kan forhindre at små skader utvikles til større skader, som det koster mye å reparere. Svein Ivar Byttingsvik

forteller at det er mange styre som ønsker bistand til hvordan de skal ta vare på bygningene.

– Styret i et boligselskap har hovedansvaret for vedlikehold av bygningsmassen og det som er av felles installasjoner. Dette er et stort ansvar, og med en vedlikeholdsplan blir arbeidet lettere. Man får først en kvalifisert betraktning over tilstanden på bygget. Med utgangspunkt i tilstanden settes det opp forslag til tiltak og budsjettpriser på arbeidet, slik at man kan planlegge vedlikeholdet framover, forteller Byttingsvik.

DOKUMENTASJON VIKTIG

En del nødvendig vedlikehold skal gjøres løpende, og det er styrets ansvar å sørge for at dette blir fulgt opp.

– Rengjøring av taksluker, nedløp, takrenner, balkongavløp og sandfangsluker bør man f. eks gjøre jevnlig, og ved en følgeskade som forårsaket av manglende vedlikehold og ettersyn, vil man kunne få avkortning på forsikringen dersom en skade oppstår og ikke

Bra for utleieboliger EVY STRØMME

MOBO forvalter utleieboliger i flere boligstiftelser, og en tilstandsrapport gjør planlegging og styring av vedlikeholdet bygningene vesentlig tryggere.

– Det er store verdier som ligger i bygningsmassen, og et godt vedlikehold er avgjørende for å opprettholde verdien og ikke minst for trivsel for de som bor i boligene.

Det sier Eva Vaagen som står for utleie av de til sammen nesten 300 utleieboligene som MOBO forvalter.

– Noen av stiftelsene har fått utarbeidet en vedlikeholdsplan. I planen er tiltakene satt opp med prisoverslag, og brutt ned på årlig og månedlig kostnad. Det som er anbefalte strakstiltak, er dokumentert med bilder. Også ettersyn og oppgradering av lekeplasser tatt med. Dette er oversiktlig og bra, sier Eva, som anbefaler at flere får utarbeidet egne vedlikeholdsplaner.

Det er styret som bestiller og følger opp planen i forbindelse med budsjettarbeidet. For styremedlemmene i den enkelte stiftelse er en god plan betryggende. Hvis man følger planen, vet man at vedlikeholdet av bygningene blir ivarettatt på en best mulig måte.

For utleieboligene sin del, er det er vaktmestrene i MOBO Eiendomsservice som har kontroll på de løpende vedlikeholdsoppgavene, sjekker takrenner og sluker og følger opp mange av oppgavene som er definert i vedlikeholdsplanene. ••

▲ Sjekk av vegg

▲ Eva Vaagen hos MOBO.
(Foto: Jens Holsbøvåg-Lyngstad)

kan dokumentere at det er gjort, sier Bytingsvik.

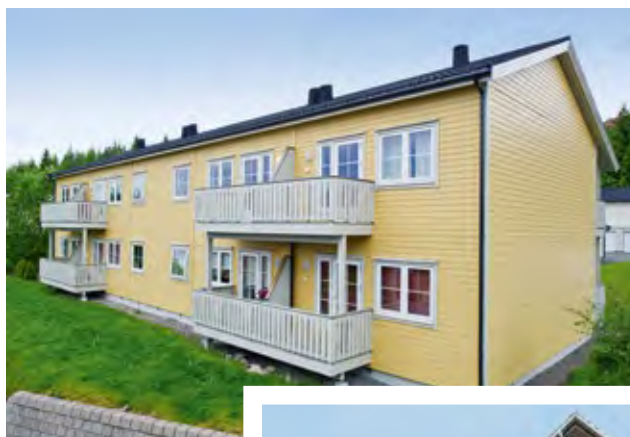
FÅ RABATT PÅ FORSIKRINGEN

Dersom man derimot kan dokumentere at tilstanden er i orden, kan man få rabatt hos forsikringsselskapet. Elsjekk og vannsjekk er eksempler på tiltak som gir rabatt.

– En vannsjekk utføres av rørlegger hvert 5. år, og dersom det oppdages feil må man utbedre for å få rabatt. Det reduserer antall skader, og man får 10 % rabatt på forsikringen gjeldende i fem år. I bygg som begynner å bli noen år kan det også være lurt å tenke på rørpropplegget, anbefaler Bytingsvik.

Ved en elsjekk bruker en elektriker ca. en time hver leilighet, og det gjøres en mer avansert sjekk enn hva som gjøres av det lokale eltilsynet innimellom.

– Kanskje er man usikker på hva forrige eier gjorde med det elektriske? En elsjekk utføres hvert 5. år, og gir en rabatt på 5 %. Rabatten vil gjelde de påfølgende fem år, og etter at eventuelle påviste mangler er dokumentert utbedret, sier Bytingsvik. ••

Vedlikeholdsplanen er grunnlag for å ta godt vare på utleieboligene.

◀ Hjellmyra 8b, Høgnakken

▼ Moldelivegen 40, Molde sentrum.

(Foto: Studioistad)

Les om Vestbo 1 Borettslag →

Vedlikeholdsplanen gir oss oversikt

– Vi har nok et lite etterslep på vedlikehold, men nå skal vi planlegge hva vi skal gjøre de neste to årene.

✍️ INGRID KVANDÉ

STYRELEDER i Vestbo 1 Borettslag Wenzel Prokosch. Her under høstdugnaden

Det sier Wenzel Prokosch. Han er styreleder i Vestbo 1 borettslag, som nylig har fått utarbeidet en vedlikeholdsplan gjennom MOBO.

– Vi hadde styremøte i midten av august, og alle er fornøyd med det vi har brukt penger på. En vedlikeholdsplan er en relativt kostbar sak, men det er et godt verktøy for oss. Vi brukte ca. 50.000,-, og vet nå hva vi skal gjøre 5–10 år fram i tid, noe hvert 12. år.

RASK LEVERANSE

Styret i Vestbo 1 borettslag hadde tenkt å lage en vedlikeholdsplan en stund, og hadde dialog med teknisk avdeling i MOBO om

dette. Prosessen fram til de bestemte seg gikk over litt tid, men da arbeidet ble satt i gang, var det gjort på noen uker.

HADDE LITE DOKUMENTASJON

– Med denne planen har vi fått mer klarhet i hvor ofte ting skal gjøres, som det å vaske fasade, rense takrenner, ja egentlig alt. Jeg er ny i styret, og det er mange av de andre også. Det er vanskelig å få oversikt i borettslagets historikk gjennom arvede permer og dokumenter. MOBO sitter på mye informasjon, men vi hadde ikke så mye selv, sier Wenzel.

LITT OVERVELDENDE

I borettslaget er det 24 leiligheter fordelt på to bygg, og Wenzel forteller at det er mye som skal gjøres nå.

– Det var litt overveldende da vi så tiltakene i planen, men det er også derfor vi har fått en slik plan. Vi har ikke visst hvor vi skal begynne, og nå har vi fått det inn i en årsplan. Vi hadde allerede økt posten for vedlikehold på årets budsjett, men dersom vi skal følge vedlikeholdsplanen til punkt og prikke, må vi vurdere å øke denne ytterligere de kommende årene. Store deler av fellesgjelden fra tidligere oppgraderinger er nedbetalt om et par år, så

da passer det også godt å starte planlegging av nye tiltak.

PLAN FOR DE NESTE ÅRENE

Styret i Vestbo 1 borettslag kommer nå til å sette opp en plan med hva som skal prioriteres i høst, våren 2022 og i 2023.

– Fasaderhabilitering må gjøres ganske snart. Det ser vi i planen at skal gjøres hvert 12. år, og hos oss er det 17 år siden det ble gjort. Til det arbeidet vet vi at det trengs lift og stillas, og nå kommer vi til å planlegge slik at vi kan ta flere ting i høyden samtidig, forteller Wenzel. ••

VEDLIKEHOLDSPLAN

- Beskriver hvilke vedlikeholdstiltak som bør utføres når
- Gir økonomisk oversikt og hjelp til budsjettering av vedlikeholdskostnadene 5–10 år fram i tid
- Gir oversikt over historikken til bygningsmassen
- Gir dokumentasjon av vedlikeholdsprosessen, og muligheter for billedokumentasjon
- Problemfri videreføring til etterfølgende styre
- Bestilles på teknisk avdeling hos MOBO

Møbel med langt liv

✍ INGRID KVANDE 📷 JENS HOLSBØVÅG-LYNGSTAD

Når ledelsen hos møbelprodusenten Fjordfiesta setter seg ned og tenker framover, er det med ett mål for øyet: hvordan kan stolene våre bli enda mer bærekraftige?

– Utgangspunktet vårt er godt – møblene er holdbare og har lang levetid, og vi produserer det meste selv. Alt dette er bærekraftig. I dag har vi ikke full oversikt over resirkulering og retur, men det skal vi bli gode på. Vi skal også jobbe med bærekraft i et større perspektiv der vi ser på forretningsmodellen vår, sier Pål Lunder.

STARTET MED EN STOL

I 2004 etablerte han selskapet Fjordfiesta og startet med salg av ett eneste møbel, nemlig Scandiastolen – en klassiker designet av Hans Brattrud i 1957. I dag er stolen å finne rundt mangt et spisestuebord – i interiørmagasiner, restauranter, hoteller og i private hjem. De

første årene ble stolen produsert i Stordal, nå har Fjordfiesta egen fabrikk på Dokka, mens kontor og showroom er i Molde.

DEN FØRSTE SOM SVANEMERKET

Fjordfiesta ble sertifisert miljøfyrtårn i juli i år, men allerede i 2013 fikk de svanemerket den ene spisestuestolen.

– Vi var den første møbelprodusenten i Norge som gjorde det. Det er ikke mulig å svanemerke alle de gamle modellene vi har i sortimentet. Ved denne typen merking er det blant annet et vippekrav – altså noe som går på det designmessige, og vi har ikke mulighet til å endre på gamle klassikere. Vi kan bytte treslag, men kan ikke endre på form. Men på nyere modeller som kommer inn kan vi være mer radikale, og da legger vi inn miljøkrav til designerne i kravspesifikasjonen, sier Lunder.

MILJØSTANDARD

Internasjonalt finnes det også miljøstandarder, og Environmental product declaration (EPD) er en standard som skal si noe om

et produkts miljøprestasjon gjennom livssyklusen. Hvor mye CO₂-utslipp ble det? Hvor mye energi gikk med?

– Hvert møbel har sin EPD, og vi var ferdig med våre tre første i september. En EPD sier ikke noe om det er et godt eller dårlig møbel, men det er i alle fall en standard som alle blir pålagt å bruke, og den kommer til å bli utvidet til å handle mer om miljø. Et minus med EPD er at det ikke tar ikke hensyn til antall leveår. Hvis man deler utslipp og forbruk på antall år man har møbelet, blir det veldig interessant. Organisasjonen Framtiden i våre hender ønsker at man skal levere et 10-års regnskap på et produkt, og det mener vi gir et riktigere bilde, sier Fjordfiestasjefen.

VIL BLI SIRKULÆRE

Hvordan bli sirkulære? Det er spørsmålet Fjordfiesta spør seg selv hele tiden. De er sikre på at lang levetid er det beste for miljøet, og kanskje krever det en annen finansieringsmodell.

– Dette er møbler som koster litt mer, men som varer lenge. Vi ser det i et 30-årspers-

◀ FJORDFIESTA
Bambi 57/2 Walnut.
Designet ved Rastad
& Relling Tegnekontor
på midten av 50-tallet.
Foto: Espen Grønlie

▲ FJORDFIESTA Scandia Nett Foto: Hans Brattrud

pektiv. Møblene er ikke utslitt, men likevel kan eieren ha lyst på en endring etter 10–15 år. Derfor vil vi utvikle en sirkulær forretningsmodell. Skal vi leie ut stolen? Ta de tilbake, eventuelt reparere og deretter leie ut til noen andre? Skal vi selge brukte? Vi jobber med å utvikle dette konseptet.

IMPROVING ENVIRONMENTS

I lokalene hos Fjordfiesta blir vi møtt av denne skriften på veggen: Improving environments.

– Det er vår ambisjon. Vi skal forbedre de rommene vi møblerer, og forbedre miljøet rundt oss. I dag er det få eller ingen private som forlanger noe rundt bærekraft når de handler møbler. Det er det offentlige som har hatt mest krav på seg i så måte. Men nordmenn liker at det er produsert i Norge og på en fornuftig måte. Vi ser også at den yngre generasjonen er mer opptatt av gjenbruk, og de handler heller på finn.no enn på IKEA. Det har skjedd en oppvåkning, og nå er gjenbruk lurt og smart. Det ser vi også ved at det er flere plattformer man kan bruke, som nettstedet Tise og annet, mener Lunder.

EKSPORTERER

Han mener at Fjordfiesta er godt posisjonert for å bli bra på bærekraft.

– Vi er ganske gode, men ikke gode nok. Noen spørsmål er også mer komplekse, og det er ikke ett svar bestandig. Skal vi f. eks produsere i utlandet for å være nær hvert marked? Eller skal vi dra til utlandet bare for at vi kan produsere 50 kroner billigere? Vi er ikke så lystne på det. Det er et samfunnsansvar, og det handler om mer enn bare å se bunnlinja, sier Pål Lunder.

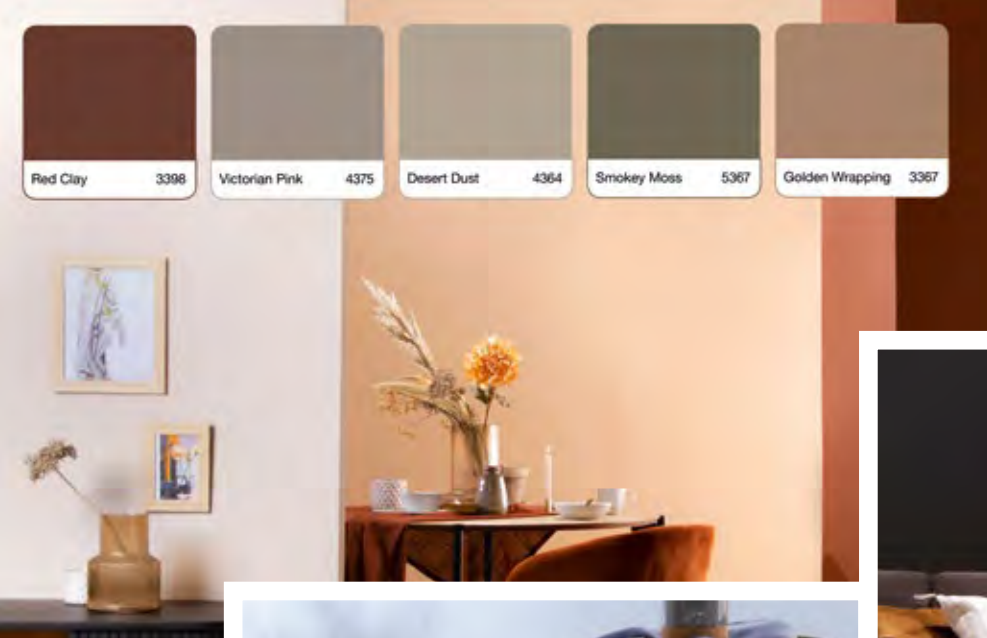
FJORDFIESTA

Etablert i 2004

Selger møbelklassikere
med lang levetid

Utvikler bærekraftige
forretningsmodeller

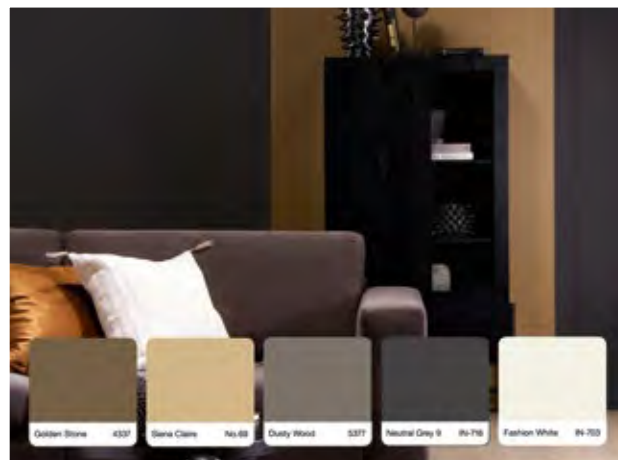

▲ DESERT TONES

▲ BEACH RESORT

▲ SENSERS

La deg inspirere av høstens trendfarger

Flügger har latt seg begeistre av interiør og møbeltrender og lanserer det nye fargekartet Tidens Tendenser.

 FLÜGGER FARVE **FRANK G. MO, BBL PIVOTAL OG SUSANNE DAHL, FLÜGGER FARVE**

I samarbeid med Skeidar har Flügger utviklet fargekartet i tre nydelige fargepaletter som vi håper vil være med å spre inspirasjon og glede.

DESERT TONES

Vi ønsker i større grad å omgi oss med varme jordfarger. Paletten Desert Tones er den perfekte kombinasjonen av tidsriktige, varme nyanser som skaper et nydelig samspill i hjemmet.

Fargene Red Clay (3398) og Golden Wrapping (3367) heller mot årets store trend, nemlig rosatoner og terrakotta nyanser. Fargene Smokey Moss (5367), Victorian Pink (4375) og Desert Dust (4364) er mer nedtonet, og sørger for at paletten også appellerer til deg som er mer forsiktig med fargebruken.

BEACH RESORT

Paletten Beach Resort gir assosiasjoner til

natur og kyst på en elegant og behagelig måte. Nyanser av blått har lenge vært en favoritt hos oss nordmenn, og i år kommer blåtonene med et friskt pust av spennende undertoner og variasjoner.

Blåfargene Blue Jay (4466), Wegner Blue (IN-804) og Cloudy Blue (3472) spiller på nyansene mellom himmel og hav, og kan enkelt kombineres med keramikk, treverk og lin som vi ser i trendbildet på interiørsiden. Fargene er myke, men har allikevel karakter. Paletten forankres med de grålige sandtonene Moonstone (5344) og Natural Linen (5333) som setter et elegant, tidsriktig touch på helhetsuttrykket.

SENSERS

Paletten Sensors er for de av oss som ønsker en tidløs, klassisk fornyelse med et hint av

årets trender. Her spiller fargene godt på lag i en herlig blanding av nøytrale og varme undertoner. Gule toner blir svært viktige i trendbildet fremover. Disse tonene gir oss energi og optimisme, og kommer nå i en nyanse av gulskalaen som er både delikat og dempet.

Fargene Golden Stone (4337) og Siena Claire (No.69) byr på disse varme, energirike undertonene, med et moderne preg. Sammen med Fashion White (IN-703), Dusty Wood (5377) og Neutral Grey 9 (IN-718) kan man spille på spennende kontraster i interiøret. ••

FLÜGGER FARVE

5 % bonus og 20 % rabatt

Bruk og kast

Ved å ta vare på det vi har, er vi snill både med lommeboken og med miljøet. Spørsmålene rundt miljø kan virke store og overveldende, men det er mye du kan gjøre selv.

✍ INGRID KVANDE

Biokapasitet er de ressurser jorda kan regenerere hvert år, hovedsakelig fra fotosyntese i grønne vekster.

«KREDITT» ETTER 29. JULI

På et tidspunkt i løpet av et år, kommer dagen da vi har brukt opp jordens fornybare naturressurser.

I år var denne datoen torsdag 29. juli. Etter dette har vi overkonsumert – eller for å si det på en annen måte – vi har brukt kredittkortet.

MINDRE BRUK OG KAST

I 2018 brukte vi som bor på jorda biokapasiteten til mer enn 1,7 jordkloder, altså 0,7 jordkloder mer enn vi har. Dette er ikke bærekraftig, og vi må gjøre en endring. Vi må kaste mindre og ta vare på det vi har, både når det gjelder mat, klær og utstyr.

På de påfølgende sidene kan du blant annet møte Lisbeth som setter seg ned ved symaskinen og gir nytt liv til gamle klær, og få tips til hvordan du gir nytt liv til en litt sliten, gammel puff.

PÅ SYROMMET lar Lisbeth kreativiteten utfolde seg, og hun skaper nye plagg av det andre har gitt vekk.

Syr vakre klær

AV DET ANDRE KASTER

For den nette sum av 850,- skapte Lisbeth en gjenbruksbunad av ting folk ikke vil ha, og med det har hun fått seg et unikt festplagg. Interessen for redesign ble vekket da hun skulle tømme morens klesskap.

✂ INGRID KVANDE

Lisbeth Stavik Tautra liker å være kreativ med symaskinen, og å gi nytt liv til gamle plagg. Både skaperglede og miljøhensyn er viktig for henne når hun tilbringer time etter time på syrommet. Her får hun brukt sin sans for farger, form og fine detaljer.

MAMMAS KJOLER VAR STARTEN

– Interessen for redesign startet egentlig da vi skulle tømme huset etter at mamma døde. Da dukket det fram mange flotte kjoler fra klesskapet hennes. De var for store for både meg og søsteren min, men vi syntes de var for fine til å kastes. Etter hvert meldte jeg meg på Husflidslagets redesignkurs. Da sydde jeg inn og gjorde noen andre tilpassninger på disse kjolene, og etter det fikk jeg fullstendig blod på tann! Dette var morsomt

og givende, sier Lisbeth.

Selv om hun sydde bunadsskjorta si i ungdommen, er det først de siste årene at hun har sydd mye.

– Jeg fikk egentlig en god del inspirasjon i oppveksten. Mora til en venninne av meg hadde et stort hobbyrom, og der fikk jeg prøve både å veve, sy og brodere. Jeg kjente jeg var veldig interessert, men tiden strakk ikke til. I årene som kom jobbet jeg i stedet mye, og fritiden ble brukt til trening og farting i fjellet, forteller Lisbeth.

PRISVINNENDE KJOLE

Etter å ha deltatt på redesignkurset, kjøpte Lisbeth seg symaskin og var klar til å dyrke sin nye interesse. Den første maskinen var av den enklere typen som sydde vanlige sting og

sikksakk. Etter hvert har hun skaffet seg mer avanserte maskiner med kraftigere motor som kan sy f. eks dongeristoff. Det kom godt med da hun var med i en søm konkurranse i fjor – som hun vant.

– Det var Fretex som arrangerte en konkurranse om redesign, og jeg bestemte meg for å sy en dongerikjole. Jeg endte opp med å bruke fire gamle dongeribukser! Det var mye jobb, men veldig artig, sier Lisbeth.

BRUKTBUTIKKER

Når hun skaper sine kreasjoner bruker hun bare gamle plagg.

– Jeg kjøper sjeldent nytt stoff, men bruker utelukkende klær som andre skal kaste, eller duker, gardiner og sengetøy kjøpt på bruktbutikk. Med gjenbruk må jeg være

SKATTEKAMMERE – Dette er skattekammeret mitt, sier Lisbeth om stoffsamlingen. Den gule kjolen er sydd av et gammelt sengeteppe fra 60-70-tallet som noen skulle kaste, og en kjole fra bruktbutikk.

LISBETH STAVIK TAUTRA sydde en dongerikjole av fire gamle dongeribukser. Den vant hun pris for. Skjortekjolen har utgangspunkt i en Gant-skjorte Lisbeth har fått av søsteren. For å få kjolen lang nok har hun brukt både knappetolper og mansjetter.

Se Lisbeths gjenbruksdrakt →

ekstra kreativ og finne kombinasjoner av stoff, duker, bånd etc. Det er utfordrende og artig, og jeg synes også at miljøaspektet er viktig. Vi må gjenbruke ting!

MILJØ ER VIKTIG

Hun gir også til Fretex og andre bruktbutikker selv.

– I sommer ryddet jeg i klesskapet, og tok ut 14 bærepøser. Det gir en veldig god følelse på rydde og gi videre. Jeg er blitt mer kresen på hva jeg tar vare på, men gode stoff samler jeg på. 100 % bomull er det beste. Dersom jeg finner en altfor stor kjole i en bruktbutikk tenker jeg: her er det mye stoff!

INSPIRASJON

Lisbeth legger ut sine kreasjoner på

Instagramkontoen @lisbeths-redesign. Den plattformen har hun stor glede av.

– Jeg får mye inspirasjon når det gjelder redesign på Instagram. Da kan jeg også bli kjent med folk som har de samme interesseene som meg, og det er veldig artig, sier Lisbeth og røper at den yngre garde har påvirket hele familien når det gjelder miljø.

– Begge døtrene våre er glade i håndarbeid, og vi har strikket og heklet mye sammen. Astrid, som er eldst, er i tillegg veldig engasjert i Natur og ungdom, og hun har vært streng med oss i familien når det gjelder gjenbruk, smiler Lisbeth, som ikke har kjøpt et eneste nytt klesplagg de siste årene.

GLAD HUN KAN SKAPE

– Jeg arver etter søsteren min som har behov

for å fornye seg i jobben. Selv går jeg mest i bade- og treningstøy på jobb – jeg har en liten jobb som instruktør på babysvømming på Moldebadet.

Lisbeth er utdannet sykepleier og har også jobbet på kontor, men måtte slutte med det etter at hun fikk kronisk bekkenbetennelse og bekhterevs.

– Det er viktig for meg å være kreativ, så jeg er veldig glad for at jeg har denne hobbyen. Alle har behov for å skape noe, sier Lisbeth, som aller helst syr kjoler.

– Jeg blir aldri lei av å sy en kjole. Jeg skulle gjerne levd en tid da man gikk i fine kjoler hele tiden, men det er heldigvis masse kjoler i motebildet nå. Jeg brukte også veldig mange av kjolene mine i sommer, da det var så fint vær. ••

GJENBRUKSDRAKT TIL FEST

Da datteren lånte Lisbeths bunad, fikk hun selv behov for et nytt stasplagg. Da tenkte hun: Hvor billig kan jeg sy en bunad av ting som folk ikke vil ha? Det endte på ca. 850,-

FRA LITEN OG SØT TIL ny og tøff

– Dette kan alle klare, oppmuntrer Lisbeth Stavik Tautra. Hun fant en gammel puff på en bruktbutikk, og fikk en god ide. Med gjenbruk av mormors gamle kåpe og en rest av zebramønstret stoff hun hadde liggende, ble puffen råkul!

📷 @LISBETHS-REDESIGN

Nå kan du gjøre det samme

– DU TRENGER:

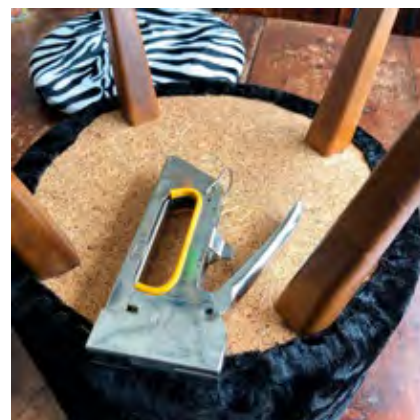
En puff, saks eller andre hjelpemidler for å fjerne stoffet forsiktig fra puffen, stiftmaskin (f. eks fra Clas Ohlson), stoff til puff og lokk, hyssing, nål og tråd.

1. Fjern forsiktig stoffet fra puffen. Dette skal være mal/mønster for det nye stoffet du skal kle puffen med. Klipp ut stoffet som skal kle selve puffen og lokket med det gamle stoffet som mal/mønster.

2. I stedet for å stifte fast stoffet til lokket, lagde Lisbeth en løpegang i ytterkant av det stoffet. Her trekke hun en hyssing og knytte godt til. Deretter er det bare å folde stoffet over lokket.

3. Stift fast stoffet til puffen. Brett inn stoffet som du skal ha på selve puffen før du stifter det fast. Slik unngår du at det rakner.

Og vips! Den litt kjedelige puffen har fått nytt liv!

Stadig flere voksne får tannregulering – kosmetiske tannbehandlinger mer populære enn før

Stadig flere nordmenn benytter anledningen til å fikse på tennene. Der regulering tidligere var forbeholdt ungdommen, og forbundet med store og ubehagelige klosser, er den moderne behandlingen rask, og nærmest helt usynlig.

✂ COLOSSEUM TANNLEGE

Tidligere var fast, pålimt apparatur i form av klosser utenpå tennene det eneste alternativet for regulering. I dag er regulerings-tilbudet et helt annet. Det er én av grunnene til at stadig flere voksne velger å regulere tennene sine.

Hos Colosseum Tannlege Majorstuen merker de økt pågang fra voksne som ønsker å regulere tennene sine. – Før var det ikke så aktuelt for voksne pasienter å regulere tennene sine da det eneste tilbudet som fantes var fast apparatur som er ganske synlig i tillegg til at det kan føles ubehagelig. Nå som vi kan regulere tennene med en serie avtakbare og nærmest usynlige skinner, har det blitt aktuelt for flere, sier Harald Eggen Linnebo, tannlege og fagleder ved Colosseum Tannlege Majorstuen.

«USYNLIG» TANNREGULERING

Den usynlige tannreguleringen «Invisalign» har blitt et populært alternativ for voksne som ønsker en diskret tannregulering med raskt synlige resultater.

– Behandlingen består av et sett med avtakbare skinner som er utviklet slik at de synes veldig lite. De du slipper veldig tett på

vil naturligvis kunne se de, men i praksis er det veldig få som oppdager at du har disse skinnene, fortsetter Linnebo.

For å avgjøre om behandlingen passer dine tenner gjennomføres en gratis konsultasjon. Konsultasjonen vil gi deg informasjon om hvor lang tid det vil ta å få tennene slik du ønsker deg, og hva det vil koste. Før behandlingen vil tannlegen også lage en digital animasjon som viser deg hvordan tennene dine vil bevege seg gjennom behandlingsløpet.

RASK OG HYGIENISK BEHANDLING

– I starten av behandlingen får pasienten utlevert de fleste, eller alle, skinnene. På den måten er det enkelt for pasienten selv å bytte skinnene i henhold til det som er avtalt med tannlegen, sier Linnebo.

Skinnene skal være på hele døgnet, men kan tas av når du spiser eller pusser tennene. Det gjør Invisalign til den mest hygieniske tannreguleringen på markedet. Behandlingen er enkel, men krever likevel litt disiplin, da det er avgjørende at man bruker skinnene hele tiden for å oppnå ønsket resultat. Min erfaring er at alle får dette til uten problemer, avslutter tannlegen. ••

COLOSSEUM TANNLEGE

5 % bonus på alle behandlinger,
10 % rabatt på tannsjekken

Colosseum Tannlege

- Medlemmer i boligbyggelaget får 5 % bonus på alle behandlinger i tillegg til 10 % rabatt på tannsjekken. Husk å betale med ditt registrerte betalingskort for å få bonus.
- Colosseum Tannlege er Norges ledende leverandør av tannhelse-tjenester med 38 klinikker og over 700 medarbeidere. Selskapet tilbyr de beste og mest moderne metodene innenfor alt fra forebyggende tannhelse, tannbehandling, reparasjoner og estetisk tannpleie. Hver klinikk ledes av en klinikkleder og har en egen fagleder som driver det faglige arbeidet. Gjennom Colosseum Academy sikrer vi faglig utvikling av alle medarbeidere og tilbyr tidsriktige interne og eksterne kurs med høy kvalitet.

▲ **GJENBRUK** Det er ikke så mye som skal til for å fornye interiøret. Kombinasjonen av gammelt og nytt gir ofte gode resultater, sier innehaver av ROMdesign Hanne Calmeyer Gauslaa.

▲ **GAMLE VINDUER** kan bli til drivhus. Foto: Privat

GJENBRUK: Godt for miljøet

OG BRA FOR LOMMEBOKA

– Jeg tenker at gjenbruk er bra for både miljøet og lommeboka, og kombinasjon av gammelt og nytt resulterer ofte i gode interiørløsninger, sier Hanne Calmeyer Gauslaa.

✍️ OLE BJØRN ULSNÆS

Etter

Før

▲ FØR OG ETTER Maling, nye knotter og litt rydding gjør det gamle kjøkkenet godt som nytt.
Foto: Privat

Hun driver ROMdesign, som tar interiøroppdrag for private og næringslivet.

– I interiørprosjektene mine, enten det er for bedrifter eller privatkunder, ser jeg alltid på muligheten for gjenbruk. Ofte tenker folk at de må kjøpe nytt når noe skal forandres eller oppgraderes. Det er bedre å se om det er noe som kan brukes, kanskje på en annen måte, i en ny funksjon eller endres på noen måter, sier Hanne.

VURDERE BEHOV

– Når jeg jobber, så starter jeg med å få kundene mine til å tenke gjennom hvilke behov de har, og hvilken livsfase de er i. Jeg tar utgangspunkt i svarene jeg får når vi skal finne gode planløsninger og funksjon i rommene i boligen. Jeg er mer opptatt av det enn av puter og gardiner.

Når interiørdesigneren jobber, er gjenbruk viktig. Hun mener det ikke er riktig at alt

gammelt må kastes til fordel for nyinnkjøpte møbler eller pyntegenstander. – De fleste har kjøpt tingene sine fordi de liker dem eller at de har vært praktiske. Kanskje er det mulig å gjøre noen endringer slik at tingene får et nytt liv? Det er for eksempel ikke alltid det er nødvendig å rive ut alt på kjøkkenet og kjøpe ny innredning.

– Jeg hjelper ofte folk til å se potensialet i det de har, og kanskje kan jeg komme med noen forslag til at de kan supplere med noen nye innslag.

KJØPE BRUKT

Hanne mener at bruk-og-kast-mentaliteten har gått for langt. Lykken ligger ikke i å kjøpe nye ting, men heller satse på solide ting som holder en stund. – Og selvfølgelig er det en god løsning å kjøpe brukt. Det er mye fint å finne i brukbutikkene, og materialene i gamle møbler er ofte veldig gode.

Ligg unna trender, er også ett av Hannes råd. – Trender skaper bare høyere forbruk. Da er det bedre å prøve å finne en egen stil og følge den over tid.

KAN DET REPARERES?

– Hva kan gjenbrukes?

– Alt kan gjenbrukes så lenge det funker, mener Hanne. Hun tenker at så lenge noe lar seg reparere, har det en nytteverdi. – Når jeg jobber med interiørforslag for kunder, har jeg alltid gjenbruk i tankene. Og jeg forsøker å få kundene til å bruke tingene videre. Ikke bare har mange av de gamle tingene affeksjonsverdi, men det er ofte vellykket og tøft å kombinere gammelt med nytt.

Hanne taler varmt for å gjøre små endringer for å gi møbler et oppgradert utseende. Det kan være så enkelt som å sette nye bein på en gammel bordplate.

– Hjemme hadde vi et furubord som vi var lei av, men det var altfor godt til å kastes. Da malte jeg plata i en fancy farge og byttet ut beina med litt store hjul. Dermed fikk vi et lavt bord vi enkelt kunne flyttet rundt etter behov. Verre er det ikke, slår Hanne fast.

– For meg handler gjenbruk om å ta vare på minner. Det gjelder nok for alle. Gamle gjenstander plasserer oss i tid og rom så det gir mening å ta vare på og bruke tingene i innredningen. Kanskje skal de males eller endres for å passe inn. Det er ofte ikke så mye som skal til. En ny farge eller nye knotter på en kommode kan være nok. ••

SALAT AV Norske grønnsaker

Dagene blir kortere, temperaturen faller, og trærne skifter farge. Høsten er her, og norske grønnsakene er på sitt aller beste. Er det en tid på året man skal fråtse i grønnsaker, er det nå, og det er bare fantasien som setter grenser for hva du kan bruke dem til.

✍️ 📷 INGEBORG ULSNÆS

◀ **DRESSING:**
Dressingen består av to deler hylleblomsteddik og en del purreolje.

Slik sylter du grønnsaker:

- En del eddik
- To deler sukker
- Tre deler vann

Kok opp, og la koke til sukkeret er oppløst før du heller på grønnsakene du skal sylte.

Avhengig av størrelsen på det du sylter, er grønnsakene klare etter alt fra en dag til noen uker. Så det er bare å smake og finne ut av når du synes de smaker best. Desinfiserer du glassene, har de sylta grønnsakene lang holdbarhet.

Vilde anbefaler å bruke en eddik uten for mye smak, som klar eddik.

◀ I ÅKEREN: Bonden Sonja Kjær og kokkelærling Vilje Berg Larsen tok seg en tur i åkeren for å finne friske ingredienser til salaten.

Butikkene bugner av kortreiste, fargerike og smakfulle grønnsaker, som er proppfulle av næringsstoffer etter lange og lyse sommerdager.

Vilje Berg Larsen er kokkelærling på restauranten Jacob og Gabriel i Skien, en restaurant som er opptatt av å bruke lokale råvarer fra små leverandører. Så lenge grønnsakene er i sesong og tilgjengelige, kjøper de råvarer Sonja Kjær, som holder til ti minutters kjøring unna restauranten.

HØSTFRISK SALAT

– Jeg tenkte å lage en salat i dag. Det er lett å variere, og man bruker det man har og som man synes smaker godt. Jeg bruker hjertesalat, for det var det vi hadde på kjøp. Vilje sier videre at hjertesalat også er veldig godt å slenge på grillen.

– Nå på høsten er det deilig med grønnsaker som er sylta, og det gir en god krusj i salaten. Det er veldig enkelt å lage, og det er en fin måte å bevare de norske grønnsakene

utover sesongen, forklarer Vilje mens hun legger frem salatingrediensene hun skal bruke.

Dressing Vilje blander sammen, består av to deler hylleblomsteddik og en del purreolje. Men her gjelder det samme som for salaten, at man kan bruke det man har for hånden. Så smaker du til med sukker for å balansere syra i eddiken, og litt salt til slutt.

– Både vanlig eddik og en god olje fungerer fint. Man kan også droppe olja om man ønsker, men jeg liker å bruke det for det gir så fin glans til salaten.

GÅRDSIDYLL

I idylliske omgivelser med utsikt til den lille innsjøen Børsesjø i Skien dyrker Sonja Kjær det meste du kan få tak i av grønnsaker. På gården drev hun og mannen opprinnelig med kuer, men siden 2008 er det grønnsakene som har fått dominere.

– I 1996 var vi ferdig med å legge om til økologisk drift på gården, og det var da jeg begynte å dyrke. Det starta smått, mest for

min egen del med kjøkkenhage, men så sår man jo alltid for mange planter forteller Sonja engasjert.

Nå har produksjonen økt, og i tillegg til å selge til privatpersoner gjennom gårdsbutikken sin, leverer hun til utvalgte restauranter – blant annet Jacob og Gabriel i Skien. Om man er i Grenlandstraktene, er det mulig å dra innom gården til Sonja og kjøpe grønnsaker i en urteduftende og frodig butikk på gården, som er åpen mandag til lørdag.

VILJES SALATINGREDIENSER:

- Revet hjertesalat
- Gressløk
- Syltede grønne tomater
- Syltet blomkål
- Syltet rødløk
- Agurk
- Ringblomst

Men selvfølgelig kan du bruke andre ingredienser du har tilgjengelig. ••

NORGESFAVORITTEN

Hymer er Norges mest solgte bobilmerke de siste seks årene, og er Norgesfavoritten blant bobilfolket her til lands. Med et bredt spekter av modeller av svært høy kvalitet i ulike prisklasser, vil du garantert finne en Hymer som passer ditt behov.

 HYMER – NORGES MEST SOLGTE BOBILMERKE 2015-2020

Se Hymer
på lager hos
Norges største
forhandlernet

Kryssord & Sudoku

Tre vinnere av kryssord får fem Flax-lodd hver, og i tillegg deler vi ut fem Flax-lodd til tre vinnere av sudoku.

Merk konvolutten med Kryssord 3-2021 eller Sudoku 2-2021. Svaret sendes til TIBE, postboks 473, 6401 Molde. Svar kan også sendes på epost til: bomagasinet@tibe.no.

Innsendingsfrist 29. oktober 2021.

LØSNING KRYSSORD NR. 2, 2021

					R		
		B	A	R	A	R	T
		E	N	A	K	T	E
J	U	B	I	L	E	U	M
U	R	S	A	R	E	I	S
S	T	E	N	G	S	E	L
Å	T	N	E	E	T		B
E	L	E	R	Ø	D	T	O
R	I	G	A	V	R	Æ	L
B	E	T	A	L	E	S	L
	U	L	A	U	D	G	I
J	R	E	G	G	Y	B	E
A	G	I	L	E	N	E	N
K	I	R	K	E	S	A	N

Vinnere kryssord 2/2021:

Bjørn Friisvold, Molde
Liv Wenche Kristiansen, Skien
Cecilie Grønnerød, Porsgrunn

Vinnere sudoku 2/2021:

Torunn Børresen, Skien
Anne Lise Samuelsen, Arendal
Kari C Tvedt, Færvik

		XORD .no		DYRE-HAGE		OPPLYSNING		SJARM	TYGGE	
		→		FUN-DE				↓	= NORGE	
		STED I LUNNER						OM		
		PANNE						TYNGE		
KVINNE		PAKK-DYR	NABOER			PÅ ... AV				
						MUDDER				
TILBYGG (fl.)									LUBBENT	
			KLAGE			FLAT-ORM				
						ILD-SLUKKER				
SKRED	BRY SEG OM					SYMBOLISERE				BERØMT-HETER
	FORBITRER					SPILE				
HODEPYNT								REDSKAP		
ELV I ITALIA								HILSEN		
		TRYGLE				SKIPSROM				
		FLÅ				IMPULSFOR-MIDLER				
EDELSTENENE										OBSERVERTE
EN SHARON						SØSTER-DATTER				
SPRUT						EN LYSTAD				
				SELE				DISPONERER		
				SOLO				EIES		
UJEVN										KROPPS-DEL
NYNORSK JEG			KOM-MUNE					VARMT AVKOK		
								50		
KREPS-DYR					VUR-DERER					

Lett

6	8		1				5	
2		5				1		
		7			4	6		2
			8		9	4	2	
	2	3	4		6	7	1	
	9	6	7		1			
7		4	9			2		
		2				8		7
	5				7		4	1

Middels

8	5				6			9
		4			9			5
				3		7		8
				8		6		
	8		5		4		2	
		3		9				
3		5		2				
4			9			3		
9			6				8	2

Jeg har løst det!

Fyll ut kontaktinformasjonen din nedenfor og kryss av.

Navn _____

Adresse _____

Postnr./Sted _____

☐ KRYSSORD

☐ SUDOKU

Gjenbruk og vedlikehold

Har du tenkt over at det å bo i stor grad er svært fornuftig gjenbruk? De aller fleste kjøper en brukt bolig, og boligene er ment å vare mye lengre enn boligeiers brukstid. Boligene bygges for lange tidsperspektiv, og det er betydelig mer miljøvennlig å vedlikeholde og bruke den bygningsmasse man allerede har, enn å rive og bygge nytt.

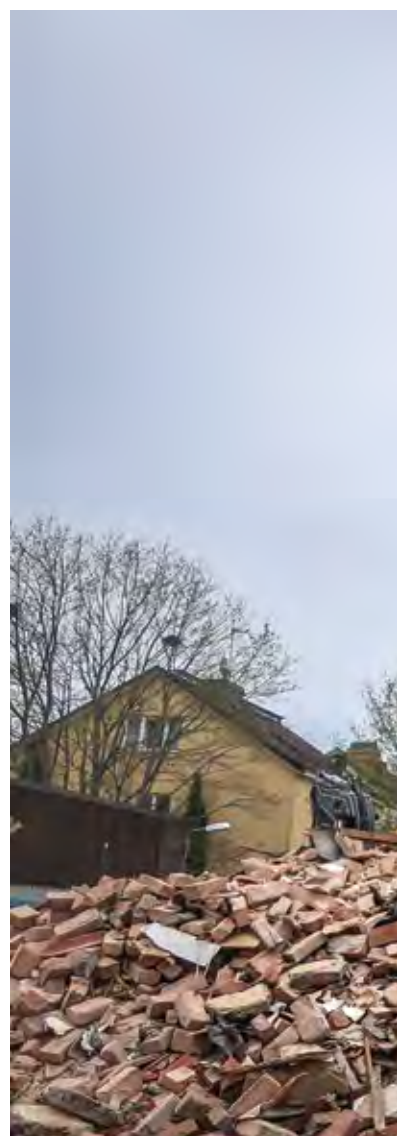
Men hvor langt går egentlig styrets myndighet til å iverksette vedlikeholdstiltak?

Styret har myndighet i alle saker hvor ikke myndigheten er lagt til andre organer, i lov, vedtekter eller som følge av vedtak i generalforsamling eller årsmøte. Styrets myndighet er derfor ganske vid, men begrenses av reglene om hvilke vedtak som krever 2/3 flertall i årsmøte/generalforsamling. Disse finner vi i borettslagsloven § 8-9 og i eierseksjonslovens § 49. Av disse reglene følger at styret kan utføre oppgaver og fatte vedta som er innenfor vanlig forvaltning eller vedlikehold, mens ombygging, påbygging og andre endringer av bebyggelsen eller tomten som ikke kan karakteriseres å være innenfor vanlig forvaltning eller vedlikehold må vedtas med 2/3 flertall av generalforsamlingen/årsmøtet. Grensen mellom de ulike typer vedtak blir derfor viktig å trekke.

Grensen er skjønnsmessig og man må gjøre en helhetlig vurdering, hvor bygningsmassens utforming og lokale forhold vil spille inn. Det er forskjell på hva som er vanlig vedlikehold i en rekkehusbebyggelse av tre, og i en terrasseblokk av betong. Hva som har vært etablert som praksis i boligselskapet over lang tid, spiller også inn i vurderingen. Hva som er vanlig nødvendig vedlikehold og forvaltning må også vurderes opp mot tiden man lever i. Tekniske krav, beboernes behov og de ulike tekniske løsninger for vedlikehold vil endre seg over tid. Man må vurdere hva som er nødvendig vedlikehold og innenfor vanlig forvaltning på det tidspunktet vedtaket fattes.

Helt ordinært vedlikehold som enkel maling, gartnerarbeider og småarbeider

er opplagt innenfor styrets myndighet å beslutte og iverksette. Men også prosjekter som har store kostnadsrammer, som for eks. maling eller annen fasadebehandling av hele bygningsmassen, rehabilitering av tak, totalrehabilitering av heis osv. vil være nødvendig vedlikehold som styret kan beslutte og sette i gang, uten vedtak med 2/3 flertall i generalforsamling/årsmøte. Det er ikke satt noen kostnadsramme i reglene. Skal man derimot bygge et nytt inngangsparti eller bygge på fasaden med et ekstra rom i hver etasje, samt ny innglasset balkong, samtidig som man legger inn ekstra isolasjon for å sikre en miljø- og energimessig forbedring, vil det måtte vedtas med 2/3 flertall. Det avgjørende er om det er innenfor normalt og nødvendig vedlikehold. Dersom

▲ GJENBRUK Rive og bygge nytt eller vedlikeholde?

prosjektet kan deles inn i flere deler, for eksempel en del som er helt nødvendig vedlikehold, og et tilbygg, så vil det kun være tilbygget som krever vedtak med 2/3 flertall.

Styret har behov for å ha vide fullmakter til nødvendig vedlikehold. Det er styrets oppgave å sørge for at bygningsmassen holdes i forsvarlig stand, og de vil kunne stilles til ansvar dersom de ikke utfører sine oppgaver. Det ligger til styrets oppgaver å gjøre vurderingen av om vedlikehold er nødvendig eller ikke. Det er ikke noe krav om at vurderingen bygger på faglige og dokumenterte anbefalinger, men det vil kunne gjøre det enklere for beboerne å forstå at vedlikeholdet er nødvendig, og derfor lojalt slutte opp om styrets beslutning. Styret har anledning til å forberede og utrede både vedlikeholdsbehov og forslag til utbygging og

andre forbedringer i boligselskapet, i forkant av en eventuell sak til generalforsamling/årsmøte, uten å spørre generalforsamlingen eller årsmøtet på forhånd. Det er kun selve vedtaket om igangsetting av et tiltak som rammes av reglene om krav om 2/3 flertall i generalforsamling/årsmøte.

Dersom alminnelige vedlikeholdsoppgaver, som ligger innenfor styrets fullmakt å vedta, allikevel tas opp på årsmøte/generalforsamling, og man ikke får flertall for tiltaket, innebærer det i realiteten en mistillit til styret. Styret har da egentlig ikke noe annet valg enn å trekke seg, når de ikke kan utføre sine lovpålagte oppgaver. Noen ganger kan allikevel styret ønske å ta saken opp i generalforsamling/årsmøte, for å sikre god forankring i beboermassen for tiltaket. Dette

kan styret velge. Dersom denne typen saker tas opp, kreves det ikke 2/3 flertall, men kun alminnelig flertall for vedtak.

Godt vedlikehold er derfor godt gjenbruk. Dette vil sikre bygningsmassen lang levetid, og spare miljøet. Vinn-vinn der altså. Lykke til med godt vedlikehold!

LINE C.B. BJERKEK
ADVOKAT, NBBL

Hva betyr økt rente for deg med boliglån?

SSB forventer syv renteøkninger de neste årene. Det vil påvirke både boligprisene og din egen lommebok.

Når denne artikkelen publiseres i begynnelsen av oktober har du (sannsynligvis) allerede mottatt første brev fra banken din om at renten settes opp. Det meste tyder nemlig på at Norges Bank forbereder en rekke renteøkninger de neste årene.

ÉN PROSENT HØYERE RENTE KAN GI 14 PROSENT LAVERE BOLIGPRISER

Boligprisene påvirkes av mange faktorer og renten er en av de viktigste. Vi setter alle pris på fordelene med lav rente. Baksiden av medaljen er imidlertid at boligprisene kan bli høye av varig nullrente. Det gir oss nemlig langt mer å rutte med i budrunder og investorene strømmer til ettersom selv dyre boliger med lav utleieyield er attraktivt når alternativet er nullrente i banken.

Vi må bevege oss til forskningens verden for å se nærmere på akkurat hvor mye renteendringer påvirker boligprisene. En rapport fra den amerikanske sentralbanken har gått gjennom 140 års rente- og boligprishistorikk fra 17 ulike land. Deres resultater tilsier at en renteøkning på ett prosentpoeng reduserer boligprisene med om lag 6–7 prosent, alt annet like.

Men resultatene varierer. Norske husholdninger har dobbelt så høy gjeldsgrad som gjennomsnittet i OECD. Dette er altså

gjeld korrigert for våre relativt høye inntekter. Samtidig har hele 93 prosent boliglån med flytende rente. Denne kombinasjonen tilsier at renteendringer biter mer her hjemme enn i våre naboland. Sågar har våre egne boligforskere på Housing Lab estimert at effekten av renteendringer er om lag dobbelt så stor i Norge. Ett prosent rentehopp, reduserer boligprisene med 14 prosent, alt annet like. Forskningsleder Erling Røed Larsen har rett når han kaller renten «atomknappen» i boligmarkedet.

NBBL FRYKTER ALLIKEVEL IKKE BOLIGPRISFALL

Renteøkninger på rekke og rad tyder på en dempet boligprisutvikling den kommende tiden. Vi i NBBL ser allikevel ingen grunn til å bli veldig pessimistiske når det gjelder boligprisene. Driverne i boligmarkedet er nemlig sammensatt. Og renteoppgangen er et tegn på at det går bedre i norsk økonomi. Arbeidsledigheten faller, lønnsveksten tiltar og økonomien går ut av pandemi og inn i en oppgangsperiode. Det taler for at boligmarkedet tåler litt høyere rente.

DET ER TUSENER Å SPARE PÅ BOLIGLÅNET, FORSIKRINGER OG STRØMREGNINGEN
Selv om norsk økonomi tåler og kanskje

trenger høyere rente, så kan det allikevel bli vanskelig for den enkelte husholdning. Renteoppgang i kombinasjon med dagens høye strømpriser betyr at vi må forberede oss på økte utgifter gjennom vinteren.

Jeg anbefaler derfor en årlig gjennomgang av privatøkonomien. Bankenes forbrukerøkonomer råder deg gjerne til å kutte ned på antall caffè latte og lignende. De sier derimot lite om hvor de store besparelsene virkelig ligger, nemlig ved å forhandle på renter og forsikringer hos deres egen arbeidsgiver. Det samme gjelder strøm. Det er ingen grunn til at din bank eller strømleverandør skal gi deg dårligere betingelser enn du kan få hos andre. Det krever lite arbeid og du kan spare mange tusenlapper. ••

CHRISTIAN F. BJERKNES
SJEFØKONOM, NBBL

Hei, styreleder!

Med Altibox kan du som styreleder gi beboerne makten, slik at de enkelt kan velge tv-pakke og hastighet på internett etter eget ønske. Det er nemlig dumt å betale for noe du ikke bruker!

Les mer på istadfiber.no/borettslag

Vi leverer fleksible løsninger for boligselskap og sameier. Styret kan enkelt be om et tilbud fra oss på fiber@istad.no eller **71 21 35 00**

 ISTADFIBER

VI LEVERER
altibox

Nyhet!

GI JUNIOR EN FORDEL I BOLIGMARKEDET:

Juniormedlemskap

/ INGRID KVANDE

Som MOBO-medlem har du forkjøpsrett på boliger i 23 boligbyggelag rundt omkring i Norge. Jo lenger du har vært medlem, jo større er muligheten til å kapre drømmeboligen på forkjøpsrett. Nå innfører MOBO juniormedlemskap, dvs. halv pris på medlemskapet for de mellom 0 og 18 år.

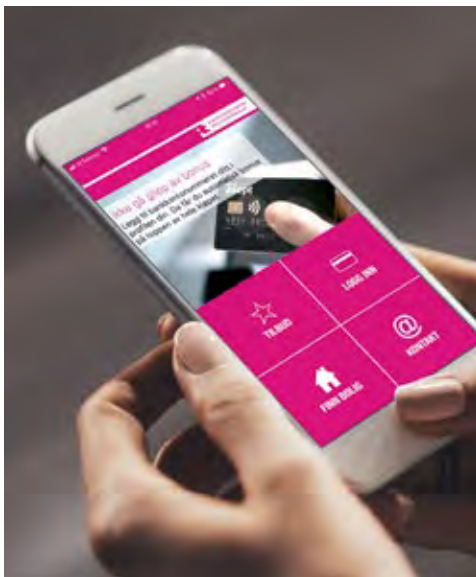
De siste årene har mange benyttet forkjøpsretten ved kjøp av bolig i borettslag. Dette betyr at ansiennitet i boligbyggelaget er viktig, og jo tidligere man blir medlem i MOBO, desto bedre blir ansienniteten.

Det er medlemmer med lengst ansiennitet som får tilslaget ved bruk av forkjøpsrett. Derfor er det en fordel å bli MOBO-medlem tidlig i livet.

HALV PRIS FOR UNGE

Under generalforsamlingen i MOBO den 14. juni ble det vedtatt å innføre juniormedlemskap. Dette er medlemskap i MOBO for de mellom 0 og 18 år til halv pris. Ved å betale bare 150,- i året kan et barn samle ansiennitet i MOBO fra fødselen av og frem til myndighetsalder. Ansienniteten gir barnet en enklere vei inn i boligmarkedet, noe som betyr at medlemskapet øker verdi for hvert år som går.

Kanskje dette er årets gavetips? Kjøp medlemskap på mobo.no. ••

NY PRIS FRA 2022

Medlemskontingenten i MOBO øker nå fra kr 200,- til kr 300,- i året. Det er 11 år siden forrige gang MOBO justerte prisen på medlemskap, og siden den gang har både tjenestene blitt utvidet og kostnadene gått opp. MOBO er ett av de siste boligbyggelagene som nå øker medlemskontingenten, og den nye prisen blir gjeldende fra 2022. ••

TERJE AUNAN TAKKET AV

Ved årets generalforsamling i MOBO gikk Terje Aunan ut av styret i MOBO. Terje er styreleder i Bjørnebæråsen Borettslag, og har sittet i styret i MOBO helt siden 2008. Magne Orten ble valgt inn som nytt styremedlem. Han er styreleder i Farstadplassen borettslag. Paul Steinar Valle og Sidsel Rykhus var også på valg i år, og begge ble gjenvalgt. Det samme ble varamedlemmene Judith Tangen og Astrid Krane.

STYRET I MOBO BESTÅR DA AV:

Marit Moe Rasmussen (styreleder), Geir Hammerø, Magne Asbjørn Orten, Sidsel Pauline Rykhus, Paul Steinar Valle, Merete Nerland Stavik og Kristin Hammarbäch.

Varamedlemmer er Arnfinn Olsen, Judith Merete Tangen, Robert Andre Rishaug, Astrid Krane og Randi Kristin Lysgård.

Merete Nerland Stavik og Randi Kristin Lysgård er ansattrepresentanter. ••

Mer til trivsel!

MOBO-fondet har som formål å støtte miljøtiltak i borettslag eller et boligområde. Dette kan være kunstnerisk utsmykning, nærmiljøtiltak, kulturarrangementer og lignende.

Ved årets generalforsamling i MOBO ble det gjort tre tildelinger fra MOBO-fondet:

AKTIVITETSOMRÅDE I SOLBAKKEN

Solbakken Terrasse Borettslag har fått tilslag på 35.000,- til utvikling av et felles leike- og aktivitetsområde. Styreleder John Sponås forteller at de skal bruke styremøtene i høst til å se hva som er mulig å få til rent praktisk.

– Tanken er at det skal være en kombinasjon mellom lekeplass for barn og uteplass for de voksne, slik at det er noe for alle. Vi har en populær lekebil stående i dette området i dag, og den er overmoden for utskiftning. Godkjente lekeapparater er nokså dyrt, så vi kommer til å bruke egne midler i tillegg til pengene fra MOBO-fondet, sier Sponås.

DRIVHUS I BJØRNEBÆRÅSEN

Bjørnebæråsen Borettslag ble tildelt kr 20.000,- til drivhus og tiltak matproduksjon i småskala. Styreleder Terje Aunan forteller at det var en gruppe beboere som kom med forslaget om å bygge drivhus, og at de også kommer også til å starte det hele.

– Vi regner med at grunnarbeidet vil bli gjort på dugnad i høst, og at drivhuset er oppe i vår, sier Aunan.

FINERE FELLESAREALER

Den tredje tildelingen fra MOBO-fondet gikk til Østbø Borettslag, som fikk kr 20.000,- til oppgradering og utsmykking av fellesareal.

– Det er trappeganger og fellesarealer vi tenker å gjøre noe med. Her ønsker vi å male, kjøpe nye gardiner og møbler. Det tar litt tid å hente inn priser etc., men dette er kalde rom, så vi må male før det blir kaldt ute. Vi håper på maling i september-oktober og ta resten etter det, sier styreleder Turid Steinshamn.

SØKNADSFRIST 31.12.

MOBO-fondet ble opprettet i forbindelse med MOBOs 60-årsjubileum i 2006, og det er styret i MOBO som tildeler midler fra MOBO-fondet.

Søknadsfrist for tildeling av midler er den 31.12, og tildelingen skjer på MOBOs generalforsamling. ••

▲ Man kan bli blendet av et lekkert bad, og det er jo supert med flotte rom. Det er likevel det grunnleggende som først og fremst bør være i orden ved et boligsalg. For en selger er det viktig å kunne dokumentere at vedlikeholdet er utført regelmessig og ved behov.

TIPS TIL EN *god bolighandel*

Det hjelper lite at huset er lekkert dersom det lekker!
Sørg for at de store tingene er i orden enten du står som selger eller kjøper.
Da unngår du ubehagelige opplevelser i etterkant av bolighandelen.

✍ INGRID KVANDEN 📷 JENS HOLSBØVÅG-LYNGSTAD

Tipsliste for årlig sjekk

- 1 Sjekk at dreneringen fungerer tilfredsstillende og at vann blir ledet bort fra huset i nedbørsperioder.
- 2 Sjekk at taksteinene ligger på plass, og at beslag og skjoter rundt pipe ligger som de skal.
- 3 Sjekk og rens takrenner og taknedløp.
- 4 Sjekk at ytterveggene er hele og råtefrie. Rydd vekk rot og rask som ligger inntil husveggene for å forebygge skadedyrinntrengning. Reparer skader/slitasje på kledning og mur. Vask og mal yttervegger ved behov.
- 5 Sjekk eldre vinduer for punkteringer.
- 6 Sjekk at sikringene ikke er unormalt varme (om du har skrusikringer). Vi anbefaler å oppgradere til automatsikringer.
- 7 Sjekk bad og andre våtrom etter lekkasjer, fukt og unormal lukt.

PS!

Ny avhendingslov kommer 1. januar. Den har konsekvenser for kjøpers ansvar til å sette seg inn i tilstanden og selgers ansvar for å informere.

– Dersom du skal selge boligen din er det helt klart en fordel om den har vært løpende vedlikeholdt gjennom årene. Med vedlikehold mener vi gjerne større ting som tak, yttervegger, vinduer, drenering, elektriske installasjoner, rør og våtrom. Dette er store utgiftsposter som boligeiere må forholde seg til på et eller annet tidspunkt, sier Terese Nerland, daglig leder i Garanti Eiendomsmegling i Molde.

GJØR NOE HVERT ÅR

Hun anbefaler at boligeierne setter av penger og gjør litt vedlikeholdsarbeid hvert

år. Noe av det trenger ikke bestå av annet enn en visuell inspeksjon, mens andre ting krever litt mer (se egen sjekkliste).

LØPENDE VEDLIKEHOLD VIKTIGST

– Ved salg av bolig erfarer vi at det er viktigere for en kjøper om det løpende vedlikeholdet er utført, enn om det er foretatt innvendige oppgraderinger med nye overflater og innredninger. Vi får alltid spørsmål om hva som er status på tak, drenering, vinduer, rør og det elektriske. Folk er opptatt av overflater og det estetiske også, men de vil vite om det grunnleggende er på stell i

boligen de er interessert i å kjøpe, forteller Garantilederen.

MINDRE RISIKO FOR KJØPER

Hun mener dette er veldig fornuftig.

– Det er lettere å selge en bolig som er godt vedlikeholdt på det grunnleggende selv som den kanskje er utdatert innvendig. Godt vedlikehold gir mindre risiko for store og uforutsette kostnader i fremtiden. Dette gir større trygghet for kjøper, og for selgeren kan det bety en høyere salgspris for boligen!, mener Terese Nerland. ••

LIKER HISTORIEN BAK

Da Kristin Mandt Heim skulle selge borettslagsleiligheten sin i Molde, ble hun klar over at det eneste møbelet som hun har kjøpt nytt er sofaen!

✍ INGRID KVANDE

Det aller meste av interiør har Kristin Mandt Heim arvet eller kjøpt på loppemarked, og felles for alle møblene er at de er gode minner for henne.

BESTEFAR HAR SNEKRET

– Spisebordet har tilhørt mormor og bestefar, den ene spisestolen er fra gården der far er fra, en er fra loppemarked, og de to siste stolene er fra grandtante. Den fine lenestolen fikk jeg av en kunstner da jeg var på atelierbesøk i Trondheim, forteller Kristin.

Hun synes det er artig at det er en historie bak møblene.

– Jeg er aller mest glad i skrivepulten min. Den lagde bestefaren min da han var 12 år gammel, så den er et fint minne.

FRA TEATRET VIA SKUESPILLER TIL MEG

Hun forteller at bokhyllen også har en historie å fortelle.

– Den har tilhørt Teatret Vårt. De solgte den da skulle flytte til de nye lokalene på Plassen. Jeg hadde veldig lyst på den, men hadde ikke plass der jeg bodde da. En skuespiller kjøpte den istedet. Men så

flyttet hun til Oslo, og da kjøpte jeg den av henne, forteller Kristin fornøyd.

Hun var tidligere daglig leder ved Møre og Romsdal Kunstnersenter i Molde, og er nå daglig leder i Norske Grafikere i hovedstaden.

– Jeg jobber i Oslo nå, og da jeg flyttet ble de fleste av gjenbruksmøblene med meg videre, forteller Kristin. ••

▲ Kristin Mandt Heim foretrekker brukte møbler.

◀ Pulten bestefar snekret da han var 12 år.

▼ Bare sofaen er ny, de andre møblene er arvet eller kjøpt brukt.

▲ Espen Istad foretrekker retro. Han liker stilen og at gjenbruk er bærekraftig.

► Espen inviterer til hjemmelaget gulrotkake servert på kakefat i pressglass fra 70-tallet. Sukkerskål i pressglass fra 60-tallet. Et kakestykke på Figgjo-serviset Annemarie er toppen. Tiger-kaffekanne fra 70-tallet er kjøpt på loppis, mens kaffeserviset er arvet. De to korsstingsputene matcher stilen. Den ene har Espen arvet etter bestemor, mens den andre er kjøpt på Fretex.

BRA
BEDRE
BRUKT

SERVISSET SKAPER DISKUSJON

Espen Istad jobber med boligfotografering, og har innblikk i hva som rører seg på interiørfronten i hus og hytter i Romsdal. Men selv styrer han og kona Lillian unna de moderne trendene, og foretrekker retro.

✎ INGRID KVANDE

Espen har nesten bestandig vært en fan av møbel og interiør fra 50-, 60- og 70-tallet. Han liker veldig godt stilen, og er også opp-tatt av bærekraft og miljø.

UNIKT OG HOLDBART

– Jeg kjøper brukte møbler, servise og interiør fordi det jeg synes at det gir mer sjel og karakter i boligen. Det er mer holdbart, unikt og ikke minst – det sparer miljøet og er bærekraftig. Det er bedre med møbler som går i

arv, enn noe man kjøper på Ikea som varer i ti år og deretter går på dynga, mener Espen.

BÅDE AUKSJON OG ARV

Interiør fra 50-, 60-, og 70-tallet er gjerne fargerikt, og Espen forteller at det er stor interesse for denne interiørstilen. Selv har han skaffet seg sine møbler, serviser og radioer på nettbutikker, auksjoner og loppe-markedet. Noe har han også arvet eller fått på annen måte.

– Det som ligger mitt hjerte nærmest er norskproduserte varer fra 50-70-tallet. F. eks liker jeg godt porselen/stentøy fra Figgjo, Stavangerflint, PP, AWF osv. Serviset Annemarie fra Figgjo er min favoritt. Det er en fargeklatt på bordet som får frem smilet både hos gammel og ung. Dette er 70-tallet på sitt aller beste, eller verste, vil noen si. Serviset skaper diskusjon rundt stuebordet hver gang vi dekker på, smiler Espen. ••

▲ For å få tak i teak er det bruktmarkedet som gjelder. Men vi merker på prisene at dette er blitt trendy, for folk forventer å få veldig mye for lite, forteller Joachim Høyer.

FELLES HOBBY

Fullt møblert bolig for under 10.000,- er fasiten hos Joachim Constantin og Hanne Høyer. De foretrekker møbler i perioden fra 40-tallet til midten av 70-tallet.

▲ Hanne Høyer deler Joachims interesse for brukte møbler.

✎ INGRID KVANDE

– De siste årene vi har begynt å legge litt penger i det og bli kresnere. Men det var likevel en overgang da vi gikk fra leilighet på 50 kvm til en på 120 kvm. Da var det mye som skulle innredes, og vi hentet det vi klarte å hente gratis og for små summer, forteller Joachim Høyer.

MØBLER FOR UNDER 10.000

Han forteller at han og kona er «gjerrig» innstilt, og ikke vil bruke mye penger på møbler.

– De møblene vi har nå har vi betalt et sted mellom 7 og 10 000,- for. Vi er spesielt glade i teak. Det er litt uglesett på grunn av skadene det påfører regnskogen, og vi får ikke tak i fin, ny teak. Dermed er det brukt-

markedet som gjelder. Også der er det vanskeligere å få tak i teak i dag enn tidligere, men her i distriktet er det litt rimeligere enn på Østlandet, forteller Joachim.

FANT FELLES INTERESSE

Et argument for å kjøpe brukte møbler er at de får lengre levetid, noe som er bra i et bærekraftsperspektiv.

– Miljøperspektivet er der, men det er ikke avgjørende for oss. Det er mer en lidenskap som det heldigvis viste seg at vi deler. Jeg så en radiobenk til salgs mens vi bodde i Østfold. Dette var sommeren 2014, og vi var ferske samboere. Jeg spurte Hanne: Hva tenker du om denne? Hun svarte at hun syn-

tes det er kjempekult! Da hadde vi et godt grunnlag, smiler Joachim.

HOBBY

Han forteller at interessen har blitt en aktivitet som gir dem mye i hverdagen. De jakter og henter slike møbler sammen, og det blir både aktivitet og hobby. Møblene er også pene og praktiske.

– Jeg kan sitte og beundre teakreolen vår en hel kveld. Vi synes også det er praktisk å bo med slike møbler. De står opp fra gulvet, og det er lett å komme til for å rengjøre rundt. Ved at møblene er smale og tar liten plass, får vi også god romfølelse. Det liker vi, sier Joachim. ••

MEDLEMSFORDEL

Spennende teaterhøst

Som MOBO-medlem har du rabatt på billetter hos Teatret Vårt, og allerede nå kan du bestille billetter til forestillingene som kommer utover høsten. Her er noen smakebiter fra programmet.

GREVINNEN OG HOVMESTEREN o.6

La julestemningen sige inn med Teatret Vårts versjon av klassikeren om grevinnen og hovmesteren. I forestillingen Grevinnen og hovmesteren o.6 får du vite det du kanskje ikke visste at du hadde lurt på: Hva skjer egentlig ETTER middagen? Forestillingen har premiere 18. november. Spilles i Ålesund og Molde.

INGMAR BERGMANS «SCENER FRA ET EKTESKAP»

«Scener fra et ekteskap» kom først som TV-serie i 1973 og ble senere både film og teater, sett av millioner verden over. Gifte som ugifte kjenner seg igjen i relasjonen mellom Johan og Marianne. Hva er det som får to mennesker som elsker hverandre så høyt til å bryte grenser og behandle hverandre dårlig? Spilles i Ulsteinvik, Brattvåg, Ålesund, Åndalsnes, Kristiansund og Molde.

JULEKVELD MED TESKJEKJERRINGA

Teskjekjerringa elsker jula! Men i år går ikke alt helt etter planen. På selveste julaften blir hun plutselig lita som ei teskje! Rekker hun å bli ferdig med å vaske, bake og pynte til jul? Teatret Vårt inviterer til en musikalisk juleforestilling for hele familien. Spilles i Molde.

→ Slik kjøper du billett

Som MOBO-medlem får du fordelspris på kjøp av to billetter på teatrets egenproduserte forestillinger. I Molde kan rabatterte billetter kjøpes i billettluke på Plassen i Molde eller på www.teatretvart.no. I Ålesund kan billetter hentes/kjøpes på bibliotekene i sentrum og på Moa, eller på spillestedet en halv time før forestillingen begynner.

Dersom du kjøper billett på nett tildeles rabatten på siste steg i kjøpsprosessen ved å bruke rabattkoden «MOBOteater».

FAST LEVERANDØR TIL MOBO FRA 1.1.2021

REN KVALITET

Til ditt arbeids- og produksjonsmiljø

MØRE DRIFT

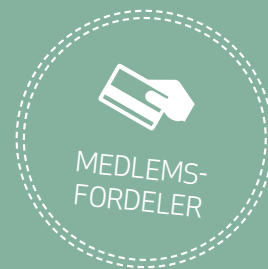
& RENHOLD AS

www.moredrift.no

tlf: 70 30 06 08

TINGH

HUSK!
Aktiver medlems-
kortet ditt!

— Medlemsfordeler i MOBO 2021 —

Som medlem får du tilgang til en rekke gode medlemsfordeler. Det skal lønne seg å være medlem i MOBO! Medlemskortet må være aktivert for å få bonus og rabatt. Her er en oversikt over lokale medlemsfordeler. Se oversikt over alle dine fordeler på www.fordelskortet.no/moreogromsdal/

WRIGHT TRAFIKKSKOLE 5 % bonus	MONTÉR 5 % bonus på hele kjøpet (gjelder også tilbudsvarer)	TILBORDS 5 % bonus på alle varer
ADVOKATFIRMAET LEGALIS 5 % bonus på advokattjenester	IT-MARKED 5 % bonus på alle varer	TEATRET VÅRT Gruppepris på kjøp av inntil to enkeltbilletter på Teatret Vårts egenproduserte forestillinger.
MODENA FLISER 5 % bonus på alle varer, også kampanjer. 10 % rabatt på ordinære varer	HTH KJØKKEN MOLDE 2 % bonus på alle varer 10–20 % rabatt på enkelte varer	AVARN SECURITY 5 % bonus Medlemspris
HURTIGRUTEN/BOREAL REISER 5 % bonus på alle reiser over et døgn med Hurtigruten. Spar opptil 40 % på reiser langs norskekysten. På reiser opptil 4½ døgn langs norskekysten har vi ekstra gode priser når du bestiller din reise 0–30 dager før avreise. Tilbudet gjelder året rundt.	COLOSSEUM TANNLEGE 5 % bonus 10 % rabatt	MEDLEMSSTRØM FRA POLARKRAFT En strømvtaale for medlemmer som gir lave priser i lavprisperioder og stabile priser i høyprisperioden.
THON HOTELS 12 % rabatt på ordinær pris inkludert frokost Rabatten gjelder alle dager. Fri kansellering samme dag frem til kl. 16.00. Oppholdet kan betales på hotellet. For å få tilbudet må du booke overnatting på Thon Hotels.	FORSIKRING FOR MEDLEMMER 2 % bonus ved kjøp på nett 50 % startbonus på første bil Innbeforsikring til medlemspris Reiseforsikring fra Europeiske – en del av If	HOTELL FOR MEDLEMMER 2 % bonus på alle bestillinger. Opptil 50 % rabatt* på over 140.000 hoteller i hele verden med prisgaranti. *Sammenlignet med andre bookingsider med like betingelser.
VVS TEAM AS 3 % bonus og 5 % rabatt på timesats dagtid 3 % bonus og 15 % rabatt på synlige produkter baderom og sanitærutstyr (enkelte nettoprisede varer er unntatt rabatt) 3 % bonus og 20 % rabatt på rør og deler Bonus gjelder ved bankterminal, ikke ved faktura.	DEKK1 5 % bonus Kampanjepriser	FLÜGGER FARVE 20 % rabatt (gjelder ordinære varer) 5 % bonus på alle produkter (gjelder også kampanjer og tilbudsvarer)

Alle rabatter gjelder på ordinære priser.

* Bonus gjelder alle produkter/tjenester som leverandøren tilbyr, også kampanjer og produkter/tjenester som allerede er rabattert.

—
GARANTI®
—

**GRATIS
PRISVURDERING**
til deg som bor
i borettslag!

SELGE BOLIG

Vårt fokus er best pris, lokalkunnskap, tilgjengelighet
og trygghet – dette er vår **GARANTI** til deg!

—
GARANTI – førstevalget for alle MOBO-medlemmer!

Grete Heiseldal
Tlf. 975 04 641

Terese Nerland
Tlf. 915 44 447

Emma Mordal
Tlf. 941 65 535

Christian Fredriksen
Tlf. 971 80 405